

**ROCZNA ANALIZA
STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY JANÓW LUBELSKI
ZA 2023 ROK**

JANÓW LUBELSKI KWIECIEŃ 2024 ROK

Sporządził: Krzysztof Waldemar Kołtyś

Referat Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej

Urzędu Miejskiego w Janowie Lubelskim

Spis treści

I. Uwarunkowania formalno – prawne.	3
II. Założenia Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego na lata 2017-2022.	4-5
III. Analiza gospodarowania odpadami komunalnymi.	6 - 12
1. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w 2023 roku.	6
2. Ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Janów Lubelski w 2023 roku.	7-8
3. Analiza liczby mieszkańców	9
4. Analiza liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 u.c.p.g., w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 u.c.p.g.	9
5. Analiza kosztów przeniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych (wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r)	9 - 11
6. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych osiągnięte przez Gminę Janów Lubelski w 2023 roku..	11 - 12
7. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarką odpadami komunalnymi	12
IV. Podsumowanie i wnioski	12-13

I. Uwarunkowania formalno - prawne.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1469 z późn. zm.) gminy zobowiązane zostały do wykonywania corocznie analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na swoim terenie, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi, ma na celu weryfikację możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym:

1. możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
2. ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
3. liczby mieszkańców,
4. liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12
5. kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
6. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, osiągnięte przez Gminę Janów Lubelski w 2023 r
7. ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
8. potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,

II. Założenia Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego na lata 2017-2022.

Zgodnie z „*Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego na lata 2017-2022*” przyjęto działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Głównym celem wprowadzanych zmian do obecnie funkcjonującego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w województwie lubelskim jest:

- a) dostosowanie systemu gospodarowania odpadami do wymagań UE i uniknięcie kar wynikających z niedostosowania gospodarki odpadami do wymagań unijnych,
- b) wprowadzenie systemu opartego na hierarchii postępowania z odpadami,
- c) prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- d) zmniejszenie ilości odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów,
- e) całkowite wyeliminowanie nielegalnych składowisk,
- f) prowadzenie właściwego sposobu monitorowania postępowania z odpadami komunalnymi.

Przyjęta w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami Województwa Lubelskiego strategia postępowania z odpadami oraz cele długo i krótkoterminowe wynikają z przepisów unijnych i określonych w prawie krajowym wymagań odnośnie nowego systemu gospodarki odpadami.

W obecnym kształcie ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakłada obowiązek ponoszenia opłaty miesięcznej za gospodarowanie odpadami komunalnymi na właścicieli każdej nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy.

Zmiany w obowiązującym systemie gospodarowania odpadami polegają głównie na:

- a) przejściu przez gminy obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz ich zagospodarowania w zamian za uiszczoną opłatę na rzecz gminy,
- b) osiągnięciu określonych w art. 3b i art. 3c znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1469 z późn. zm.) odpowiednich poziomów:

- Recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej **50 % wagowo**,
- Recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości co najmniej **70 % wagowo**,
- c) Ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:
 - do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
- d) organizowaniu przetargów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy lub na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne lub organizowaniu przetargów na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów,
- e) ustanowieniu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w którym selektywne zbieranie obejmować będzie przynajmniej następujące frakcje materiałów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła, odpadów ulegających biodegradacji;
- f) tworzeniu punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy,
- g) podejmowaniu działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

System gospodarowania odpadami komunalnymi zobowiązuje również podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości do:

- a) przekazywania odebranych selektywnie zebranych odpadów do instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- b) przekazywania odebranych zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych,
- c) sporządzania i przekazywania do gminy rocznych sprawozdań do końca miesiąca następującego p0 danym roku.

III. ANALIZA GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

1. **Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w 2023 roku**

Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

Tabela. 1

MOŻLIWOŚCI PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH (200301) W 2023 ROKU.

Rok 2023	Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
	Ekoland Polska S.A ul. Jodłowa 70 23-200 Kraśnik	20 03 01	2 534,280	R12 *

* **R12** – procesy odzysku (wymiana odpadów w celu poddania któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R11)

Gmina Janów Lubelski przekazała zmieszane odpady komunalne o kodzie 20 03 01 do Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych prowadzonego przez Zakład Zagospodarowania Odpadami Komunalnymi w Kraśniku. Odpady te zostały poddawane procesom mechaniczno – biologicznym przetwarzania odpadów (MBP), zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r.

Tabela. 2

IŁOŚCI SKŁADOWANYCH ODPADÓW O KODZIE 19 12 12 POWSTAŁYCH PO MECHANICZNO – BIOLOGICZNYM PRZETWARZANIU (M_{BR}) W INSTALACJI PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH W KRAŚNIKU W 2023 ROKU.

2022 r.	Masa odpadów o kodzie 19 12 12 powstałych po mechaniczno – biologicznym przetwarzaniu (M _{BR}) [Mg]
Rok 2023	18,5064

Z łącznej masy, przekazanych do instalacji w Kraśniku w 2023 roku, zmieszanych odpadów komunalnych do składowania skierowanych zostało 18,5064 Mg odpadów o kodzie 19 12 12, powstałych po mechaniczno - biologicznym przetwarzaniu (M_{BR}).

2. Ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Janów Lubelski w 2023 roku.

Tabela 3.

MASA ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWARZANYCH I ODEBRANYCH W 2023 ROKU Z TERENU GMINY JANÓW LUBELSKI

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)
200301	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalny	2 534,2800
Ex 20 0 199	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny / odpady tworzyw sztucznych, metali/	193,4931
150101	Opakowani z papieru i tektury	92,4100
20 010 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	11,8850
Ex 20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny /popiół z gospodarstw domowych/	187,9600
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	8,6250
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	527,3500
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	64,2200
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,3078
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	13,7000
15 01 07	Opakowania ze szkła	151,3200
20 01 40	Metale	4,5300
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,1770
Ilość odpadów niesegregowanych odebranych z terenu gminy		2 534,2800 Mg
Ilość odpadów zbieranych w sposób selektywny		1 255,9779 Mg
Łączna ilość odpadów		3 790,2579 Mg

Tabela 4.

MASA ODPADÓW KOMUNALNYCH DOSTARCZONYCH PRZEZ MIESZKAŃCÓW DO PUNKTU SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW KOMUNALNYCH W 2023 ROKU Z TERENU GMINY JANÓW LUBELSKI.

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	109,5200
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	86,4000
16 01 03	Zużyte opony	19,4200
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0,3400
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	87,6500

Ilość odpadów dostarczonych przez mieszkańców do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów - 303,3300 Mg

3. Analiza liczby mieszkańców

Liczba mieszkańców w Gminie Janów Lubelski według ewidencji ludności na 31.12.2023 r. wynosiła **14 871 tj.:**

- a) miasto - **10 912** mieszkańców
- b) wieś - **3 959** mieszkańców.

Należy również zauważyć, że liczba osób zameldowanych na terenie gminy w 2023 r. wynosiła **14 871** (stan na dzień 31.12.2023 r.), natomiast w 2022 r. wynosiła **15 023**(stan na dzień 31.12.2022 r.), zmniejszyła się o **152** osoby.

Liczba ludności objęta systemem na podstawie złożonych deklaracji **11 425 osób.**

Liczba ludności teren miejski - **8 483 osób**

Liczba ludności teren wiejski - **2 942 osób**

W porównaniu do roku 2022 liczba osób objętych systemem gospodarki odpadami komunalnymi, w wyniku złożonych przez właścicieli nieruchomości korekt deklaracji zmalała o **87** osób.

4. Analiza liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12,

Stosownie do zapisów art. 3 ust. 2 pkt 10 ppkt e u.c.p.g., analizie powinna zostać poddana również liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie złożyli deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6 ust. 1 u.c.p.g., w imieniu których gmina powinna podjąć działania o których mowa w art. 6 ust. 6-12 u.c.p.g.

W 2023 roku 2 właścicieli nieruchomości nie złożyło deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Podjęto działania w wyniku, których ww właściciele złożyli stosowne deklaracje.

5. Analiza kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,

Wszelkie koszty związane z wdrożeniem oraz obsługą systemu (w tym również koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych), zostały wykazane w poniższej tabeli.

Tabela nr 5

ZESTAWIENIE KOSZTÓW I WYDATKÓW PONIESIONYCH PRZEZ GMINĘ JANÓW LUBELSKI W ROKU 2023, W ZWIĄZKU Z OBSŁUGĄ SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

WYSZCZEGÓLNIENIE	KOSZTY I WYDATKI (ZŁ)
Koszty wywozu odpadów komunalnych (odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych)	4 298 093,21 zł
Koszty obsługi Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	68 040 zł
Koszty obsługi systemu (kampania informacyjno-edukacyjna, opłata za odbiór przeterminowanych leków, likwidacja dzikich wysypisk śmieci, wynagrodzenie pracowników)	222 684,24 zł
RAZEM:	4 588 817,45 zł
Przypis na podstawie złożonych deklaracji przez mieszkańców Gminy Janów Lubelski w 12-sto	4 105 083,68 zł

miesięcznym okresie rozliczeniowym od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. Ustalono opłaty za odbiór odpadów: 26,50 zł od osoby z terenu wiejskiego 30,00 zł od osoby z terenu miejskiego	
Różnica	- 483 733,77 zł

Z analizy wynika, iż system gospodarowania odpadami komunalnymi w 2023 roku nie zbilansował się o kwotę 483 733,77 zł.

Tabela nr 6

ZESTAWIENIE PONIESIONYCH WYDATKÓW W STOSUNKU DO WPŁYWÓW Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEGŁOŚCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	KOSZTY I WYDATKI (ZŁ)
RAZEM poniesione wydatki związane z gospodarką odpadami w 2023 r.	4 588 817,45 zł.
Wpłaty właścicieli nieruchomości	3 979 743,58 zł.
Wynik finansowy w 2023 roku	- 609 073,87 zł.
Łącznie zaległości z tyt. opłaty za odpady komunalne wg stanu na 31.12.2023 r. /od wprowadzenia systemu w 2013 r./	221 199,69 zł.

Z powyższego zestawienia wynika, iż poniesione wydatki są wyższe o 609 073,87 zł w stosunku do wpływów, tj. opłat jakie zostały poniesione przez mieszkańców. Należy też zauważyć, iż zaległości z tytułu opłat za odpady komunalne kształtują się w wysokości 221 199,69 zł.

6. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, osiągnięte przez Gminę Janów Lubelski w 2023 r.

Zapisy art.3b u.c.p.g. obligują gminy do ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania, oraz do osiągnięcia poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczenia masy tych odpadów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412), określa poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. poziom, który musiał zostać osiągnięty w roku 2023 wynosi **35 %**. Gmina Janów Lubelski osiągnęła poziom ograniczenia wysokości **0,57 %**. Jeżeli osiągnięty w roku rozliczeniowym poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania jest równy bądź mniejszy niż poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wynikający z załącznika do ww. rozporządzenia, poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku rozliczeniowym został osiągnięty.

Zgodnie z Ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 35% wagowo za 2023 rok. Gmina Janów Lubelski osiągnęła **30,19 %**.

7. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi:

Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarką odpadami na terenie Gminy Janów Lubelski:

1. Prowadzenie oraz wspieranie działań edukacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami komunalnymi.

IV. Podsumowanie i wnioski.

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Janów Lubelski za 2023 rok została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza ta ma również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi ale przede wszystkim dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia najbardziej efektywnego ekonomicznie systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Przeprowadzona analiza prowadzi do następujących wniosków:

- a. na terenie Gminy Janów Lubelski System Gospodarowania Odpadami Komunalnymi realizowany jest zgodnie z ustawą;
- b. ustalone opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów w gminie nie pokrywają kosztów związanych z obsługą systemu gospodarowania

odpadami komunalnymi. Powstały niedobór kształtuje się w kwocie **483 733,77 zł.**

- c. w 2023 roku bilans rzeczywistych wpływów i wydatków na system gospodarowania odpadami komunalnymi kształtuje się na poziomie – **609 073,87 zł**
- d. zaległości powstałe od początku wdrożenia systemu na dzień 31.12.2023 wyniosły **221 199,69 zł;**
- e. wszystkie odpady komunalne zmieszane zostały przekazane do mechaniczno -biologicznego przetwarzania;
- f. w stosunku do 2022 roku wzrosła ilość wytworzonych w 2023 roku odpadów selektywnych zebranych „u źródła” (**wzrost o 12,8500 Mg**);
- g. w stosunku do 2022 roku zmalała ilość zebranych odpadów w PSZOK w 2023 roku (**spadek o 22,5700 Mg**);
- h. w 2023 r. wystosowano **56 wezwań** do złożenia wyjaśnień w przedmiocie danych złożonych w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w wyniku czego do systemu dopisano **47 osób.**
- i. w dalszym ciągu powinna być prowadzona kontrola właściwego gospodarowania odpadami właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych

Priorytetowym zadaniem dla Gminy Janów Lubelski na lata następne jest dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego segregowania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych poziomów odzysku i recyklingu odpadów.